

2010

GEOGRAPHY - II (Optional)

भूगोल - II (वैकल्पिक)

201387

Standard : Degree

स्तर : पदवी

Nature : Conventional

स्वरूप : पारंपारिक

Total Marks : 200

एकूण गुण : 200

Duration : 3 Hours

कालावधी : 3 तास

Note :

सूचना :

- (i) Answers must be written either in English or in Marathi.
उत्तरे इंग्रजीमधून किंवा मराठीमधून लिहिली पाहिजेत.
- (ii) Question No. 1 is Compulsory. Of the remaining questions, attempt any four selecting one question from each section.
प्रश्न क्रमांक 1 अनिवार्य आहे. उर्वरित प्रश्नांमधून कोणतेही चार सोडवा पण प्रत्येक विभागातून एक प्रश्न निवडून सोडविणे आवश्यक आहे.
- (iii) Figures to the RIGHT indicate marks of the respective question.
उजवीकडील अंक संबंधित प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
- (iv) Necessary outline-maps will be provided.
आवश्यक बाह्यरेखांकित नकाशे पुरविण्यात येतील.
- (v) Use of Stencil (outline) is allowed.
आऊटलाईन स्टेन्सिलच्या वापरास परवानगी आहे.
- (vi) Number of optional questions upto the prescribed number in the order in which they have been solved will only be assessed. Excess answers will not be assessed.
ज्या क्रमाने निर्धारित संख्येपर्यंत पर्यायी प्रश्नसंख्या सोडविली आहे. तेवढीच प्रश्नसंख्या तपासली जाईल; अतिरिक्त उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (vii) Credit will be given for orderly, concise and effective writing.
नीटनेटक्या, संक्षिप्त व परिणामकारक लिखाणास श्रेय दिले जाईल.
- (viii) Candidate should not write roll number, any name (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise, he/she will be penalised.
उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतः किंवा इतरांचे नाव, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये, अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल.
- (ix) In case of any ambiguity, English version will be considered as authentic.
कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थितीत, इंग्रजी भाषांतर ग्राह्य समजले जाईल.

P.T.O.

1. Answer any four of the following :

खालीलपैकी कोणत्याही चारांची उत्तर लिहा :

(a) Distribution of Rainfall in India.
भारतातील पावसाचे वितरण स्पष्ट करा.	10
(b) Describe the water conservation in India.
भारतातील जलसंवंधीना विषयी सविस्तर माहिती लिहा.	10
(c) Problems raised by Industrialization in India.
औद्योगिकरणामुळे भारतात निर्माण झालेल्या समस्या.	10
(d) Recent Epidemics occurred in India.
भारतातील अगदी अलिकडचा सांथीचा आजार.	10
(e) Problems raised by present agriculture in Maharashtra.
महाराष्ट्रातील सद्य स्थितीतील शेतीच्या समस्या.	10

www.mpscmaterial.com

SECTION - A

विभाग - A

2. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे लिहा :

(a) India-China boundary relationship.
भारत चीन सीमा संबंध.	10
(b) Distribution and types of rock in India.
भारतातील खडकांचे प्रकार आणि वितरण.	15
(c) Major river systems of India.
भारतातील प्रमुख नदी प्रणाली.	15

3. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे लिहा :

(a) Problems on Western boundary of India.
भारताच्या पश्चिम सिमिचे प्रश्न.	10
(b) Geological formation of India.
भारताची भूशास्त्रीय रचना.	15
(c) Characteristics of Indian Islands.
भारतीय बेटांची वैशिष्ट्ये.	15

SECTION - B

विभाग - B

4. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे लिहा :

(a) Distribution and characteristics of soils in Maharashtra.
महाराष्ट्रातील मृदेचे वितरण आणि वैशिष्ट्ये.	10
(b) Forest types in India.
भारतातील वनांचे प्रकार.	15
(c) Energy crises in India.
भारतातील ऊर्जा समस्या.	15

5. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे लिहा :

(a) Distribution and characteristics of Alluvial soils in India.
भारतातील गाळाच्या मृदेचे वितरण व वैशिष्ट्ये.	10
(b) Forest conservation in India.
भारतातील वन संवर्धन.	15
(c) Distribution and production of Hydro-electricity in India.
भारतातील जल विद्युतचे वितरण व उत्पादन.	15

SECTION - C

विभाग - C

6. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (a) What is white revolution. Examine its impact on agricultural development. 10
श्वेत क्रांति म्हणजे काय ? तिचे कृषि विकासावरिल परिणाम सांगा.
- (b) Examine the problems of sugarcane industry in India. 15
भारतातील साखर कारखान्यांच्या समस्या.
- (c) Golden Quadrangle in India. 15
भारतातील सुवर्ण चतुष्कोण.

7. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (a) Agricultural problems of Western Maharashtra. 10
पश्चिम महाराष्ट्रातील शेतीच्या समस्या.
- (b) Distribution and growth of Agro-based Industry in Maharashtra. 15
महाराष्ट्रातील कृषिआधारीत उद्योग धंधांचे वितरण व वाढ.
- (c) International trade in India. 15
भारताचा आंतरराष्ट्रीय व्यापार.

SECTION - D

विभाग - D

8. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (a) Major Tribes in India. 10
भारतातील प्रमुख जमाती.
- (b) Patterns of Rural Settlement in India. 10
भारतातील ग्रामीण वस्त्यांचे प्रारूपे.

P.T.O.

(c) Drought-prone area development in India.
भारतातील अवर्षण प्रवण क्षेत्र विकास.	10
(d) Causes and Impact of water pollution in India.
भारतातील जल प्रदूषणाचे कारणे आणि परिणाम.	10
9. Answer the following sub-questions :
खालील उपप्रश्नांची उत्तरे लिहा :	
(a) Distribution of population in India.
भारतातील लोकसंख्या वितरण.	10
(b) Classification of Indian cities.
भारतातील शहरांचे वर्गीकरण.	10
(c) Command Area Development in India.
भारतातील लाभ क्षेत्र विकास.	10
(d) Geo-politics of Indian Oceans.
भारतीय महासागरांची भू-राजनिती.	10

- o 0 o -